

Omrežje e-seniorji 55+

Če nekemu povemo vse, kar vemo, nam še vedno vse ostane.

Cilj kot pomemben element v odločitvah seniorjev za uporabo e-storitev

Mojca Pozvek, Omrežje e-seniorji 55+, Mojca.Pozvek@gmail.com

13.04.2023

Vzrok, zakaj veliko upokojencev ne uporablja e-tehnologije in/ali do nje čuti odpor, ponavadi pripišemo pomanjkanju motivacije za učenje. Pomanjkanje motivacije pa je pravzaprav posledica neugodja, ki ga povzroča zavedanje seniorjev, da:

- funkcionirajo počasneje kot včasih in za razumevanje potrebujejo več časa,
- so njihove motorične spretnosti šibkejše (uporaba miške in tipkovnice),
- je šibkejša tudi spominska funkcija (zapomnjenje ukazov na ekranu, tipkovnici in miški),
- je prisoten je strah pred računalnikom kot mehansko napravo, ki je ne razumejo in ne obvladajo (strah pred neznanim).

Da bi presegli omenjene (samo)omejitve, bi bilo – bolj kot iskati motivacijo – smiselno poiskati oz. postaviti cilj, ki bi bil za posameznika dosegljiv in bi mu hkrati predstavljal izziv. V tem primeru bi postala motivacija zgolj pot, ki bi ga pripeljala do zelenega cilja. Bistvo načrtovanja pristopa k opolnomočenju upokojencev za uporabo e-tehnologije so torej konkretni cilji, namenjeni posamezniku in njegovim pričakovanjem.

Če je cilj preobširen, ga je smiselno razdeliti na več delnih ciljev.

PRIMER 1:

Upokojenec/upokojenka bi si rad/a dopisoval/a s prijateljem/prijateljico, ki živi na drugem koncu Slovenije in zna uporabljati svojo e-pošto.

Glavni cilj: Napisati, odposlati in odpreti e-mail

Ker je pot do postavljenega cilja dolga, osnovni (glavni) cilj razdelimo na več delnih ciljev:

1. Spoznati osnovne dele računalnika (vklop, izklop, ekran, tipkovnica, miška)
2. Spoznati dokument (Word) in osnovne ukaze (vaje v pisanju)
3. Prepoznati neželjeno pošto, smetnjak ipd.
4. **Poslati e-mail** prijatelju/prijateljici (kasneje sporočila npr. društvu upokojencev, zdravstveni ustanovi, banki, uradu ipd.)

PRIMER 2:

Upokojenec/upokojenka bi rad/a prebiral/a novice po spletu pa ne ve, kako to poteka.

Glavni cilj: Spoznati dva brskalnika in poiskati določene informacije

Ker usvajanje tega cilja zahteva pazljivost pri brskanju zaradi možnega vnosa virusov, dodamo delni cilj:

- Spoznavanje protivirusne zaščite

Seniorje bi lahko, **glede na njihovo uporabo e-tehnologij**, v grobem razdelili na štiri skupine:

1. skupina: so brez računalniškega znanja, imajo osnovno računalniško opremo

2. skupina: so brez računalniškega znanja in opreme, imajo šibek finančni status

3. skupina: imajo dobro ali osnovno računalniško znanje (pridobljeno na tečajih ipd.) in pogosto/vsakodnevno uporabljajo e-tehnologijo.

4. skupina: dosledno odklanjajo uporabo e-tehnologije. Prepričevanje o nasprotnem na njih ne bi imelo učinka.

Potencial za usposabljanje predstavljata prvi dve skupini, pri čemer je primarni cilj za drugo skupino, poskrbeti za ustrezno računalniško opremo in povezavo (donacija rabljenega računalnika, povezava s sorodniki za postavitve internetne napeljave, v kolikor ta še ne obstaja).

KDO in KAKO naj izobražuje seniorje 1. in 2. skupine za uporabo e-tehnologije?

Odgovor je preprost, ker temelji na volonterstvu sorodnikov, prijateljev, znancev ali nezancev, ki imajo voljo in željo, da z osebnim pristopom in svojim znanjem pomagajo seniorjem, da z uporabo e-tehnologije ohranjajo stik s svetom, se ne izolirajo in ne ostajajo nemočni.

MOJ PRIMER 1:

S postavitvijo spletne strani Dobrovčan in možnostjo pošiljanja prispevkov preko e-maila spletne strani, se je 20 članov našega društva prijavilo v računalniško izobraževanje, ki so ga, prav za seniorje, organizirali na osnovni šoli. Komunikacija med uredništvom in člani poteka redno – po e-pošti (cilj).

MOJ PRIMER 2:

Seniorka in senior želita postaviti spletno stran za predstavitev svoje dejavnosti (cilj). Komunikacija je na začetku potekala preko Zoom aplikacije, vendar hkratno delo (zaradi različnega predznanja) ni bilo učinkovito. Ločena srečanja so bila bistveno bolj

uspešna, težave z razumevanjem nekaterih korakov pri enem od njiju, pa sem bila pripravljena rešiti tudi z osebnim obiskom in pomočjo. V iskanju rešitve, sem začela snemati kratke filmčke dogajanja na ekranu in jih opremila s preprosto razlago. Ti so se izkazali kot ustrezna in učinkovita rešitev za doseganje delnih ciljev (kako se prijaviti, osnovne nastavitve spletne strani, prvi koraki oblikovanja) in bodo, poleg komunikacije preko Zoom-a, tudi eden od načinov učenja kako do končne postavitve spletne strani.

Zaključek zapisanega razmišljanja tako lahko strnem v preprost izrek:

Kjer je volja, je moč!

Vir: <https://www.mastermindakademija.com/motivacija-kako-se-motivirati-in-ostati-motiviran/>